

60-65

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาวิชาชีพระหว่างครูผลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมือง กับครูผลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษานอกเขตอำเภอเมือง โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูผลศึกษาในขอบข่าย 7 ด้าน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 200 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา 363 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.75 แยกเป็นของครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมือง 80 ฉบับ และเป็นของครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษานอกเขตอำเภอเมือง 283 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอสเอ็กซ์ (SPSS-X) คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อศึกษาระดับความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูผลศึกษา และเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของประชากรทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาผลศึกษาอยู่ระหว่าง 16-20 ชั่วโมงในแต่ละสัปดาห์ เคยเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับงานในวิชาผลศึกษา และส่วนใหญ่เคยทำงานในหน้าที่อื่นที่นอกเหนือไปจากการสอนวิชาผลศึกษาเพียงอย่างเดียว

2. เกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ครูผลึกษามีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับมากถึง 7 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านการใช้สถานที่ อุปกรณ์และวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและบริการ ด้านทักษะและความสามารถทางกีฬา ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูผลึกษารวมทุกด้าน สรุปได้ว่า ครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

3. จากการเปรียบเทียบระหว่างความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองกับครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษานอกเขตอำเภอเมืองพบว่า ครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองกับครูผลึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษานอกเขตอำเภอเมืองมีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ลักษณะและแหล่งที่ครูผลึกษาต้องการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ต้องการเข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของสมาคมผู้ศึกษา ผลึกษาและสันทนการแห่งประเทศไทย มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ เข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของหน่วยศึกษานิเทศก์ประจำกรมผลึกษา ไปดูงานในสถานศึกษาอื่นที่มีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมผลึกษาได้ดี เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยภายในประเทศ เข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของหน่วยศึกษานิเทศก์ประจำเขตการศึกษา และ ไปศึกษาต่อในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เป็นอันดับสุดท้าย

นอกจากนี้ ครูผลึกษายังระบุถึงลักษณะและแหล่งที่ต้องการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วอีก ได้แก่ เข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของกรมกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) เข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของสมาคมกีฬาต่าง ๆ สังเกตการณ์หรือดูงาน การจัดการแข่งขันกีฬาที่สำคัญ ๆ ระดับชาติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผลึกษาคู่ด้วยกันภายในชมรมครูผลึกษาที่จัดตั้งขึ้นในทุกจังหวัดหรือทุกเขตการศึกษา

5. วิทยาการที่ครูผลึกษาต้องการให้ เป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาวิชาชีพ เรียงตามลำดับดังนี้คือ ต้องการวิทยาการชาวต่างประเทศที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน และวิทยาการที่เป็นศึกษานิเทศก์ประจำกรมผลึกษา มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่วิทยาการที่เป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยภายในประเทศ วิทยาการที่เป็นศึกษานิเทศก์ประจำเขตการศึกษา วิทยาการที่เป็นครู-อาจารย์จากกลุ่มโรงเรียนที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับความรู้เฉพาะด้าน และ

วิทยากรที่เป็นหัวหน้าหมวดคนงานมัธยมในโรงเรียน เป็นอันดับสุดท้าย

นอกจากนี้ ครูพลศึกษาซึ่งระบุถึงวิทยากรที่ต้องการให้เป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจนอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้วอีก ได้แก่ วิทยากรจากการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.)

วิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านภายในประเทศ วิทยากรจากสมาคมกีฬาต่าง ๆ ภายในประเทศ และวิทยากรที่เป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติ

6. สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา พอสรุปได้ดังนี้ ครูพลศึกษาต้องการให้กรมพลศึกษา สถาบันวิชาชีพครูพลศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดการอบรมหรือสัมมนาทางด้านพลศึกษาและกีฬาเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ ทางด้านพลศึกษา เกี่ยวกับกติกากีฬาประเภทต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ต้องการให้หน่วยงานรับผิดชอบระดับสูงส่งข่าวความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทางด้านพลศึกษา และการกีฬาไปให้ทางโรงเรียนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ต้องการให้มีการสนับสนุนการจัดตั้งชมรมพลศึกษาขึ้นทุกจังหวัดหรือทุกเขตการศึกษา ต้องการให้ปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรโดยการเพิ่มชั่วโมงเรียนพลศึกษาในแต่ละสัปดาห์

อภิปรายผล

1. ครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-35 ปี เป็นส่วนมากซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นวัยที่เหมาะสมสำหรับการสอนพลศึกษาดังผลงานวิจัยของ น็อคเคน (Nokken 1972 : 3764) ที่พบว่า ครูชายมีความสามารถในการสอนวิชาพลศึกษาได้มากกว่าครูหญิง และครูที่มีอายุน้อยมีความสามารถในการสอนวิชาพลศึกษาได้มากกว่าครูที่มีอายุมาก ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งนับว่าเป็นคุณสมบัติที่เหมาะสมได้มาตรฐานสำหรับการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มาตรฐานสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ว่าในระดับมัธยมศึกษาครูพลศึกษาจะต้องมีวุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ (UNESCO 1954 : 178) นอกจากนี้ครูพลศึกษายังมีจำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาพลศึกษาส่วนมากอยู่ระหว่าง 16-20 คาบใน 1 สัปดาห์ และยังทำหน้าที่อื่นนอกเหนือไปจากงานสอนวิชาพลศึกษาอีก คือ ฝึกสอนกีฬาของโรงเรียนนอกเวลาเรียน ร้อยละ 84.00 เป็นผู้ตัดสินกีฬาในชุมชน ร้อยละ 82.90 เป็นครูที่ปรึกษาประจำชั้น ร้อยละ 77.40 เป็นหัวหน้าหมวดคนงานมัธยม ร้อยละ 68.00 ทำหน้าที่ในงานฝ่ายปกครอง ร้อยละ 61.40 เป็นครูที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมชุมชน ร้อยละ 58.70 ทำหน้าที่ในงานฝ่ายบริการ ร้อยละ 27.50 ทำหน้าที่ในงานฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 20.90 และ

ความก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทำให้ผลการวิจัยในครั้งนั้นพบว่า ครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับมากถึง 7 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกส์น์ เหล่าทอง (2530 : ง) ที่พบว่า ครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 มีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพทั้งสี่ด้านคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน ด้านการเตรียมวิทยายและระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

3. จากการเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาวิชาชีพระหว่างครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองกับครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษานอกเขตอำเภอเมืองพบว่า ครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองกับครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา นอกเขตอำเภอเมืองมีความต้องการการพัฒนาวิชาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน ส่วนภูมิภาคในปัจจุบัน ได้มีการจัดสภาพการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกัน โดยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและบริหารการศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพเท่าเทียมกันตามนโยบายกระจายการศึกษาส่วนภูมิภาค ซึ่งจะเห็นได้จากการมีโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาชนบท (มพบ) ที่สร้างขึ้นในพื้นที่ห่างไกลจากตัวเมือง มีอาคารเรียนและอาคารประกอบ เพียงพอกับจำนวนนักเรียนมีอุปกรณ์ใช้สำหรับการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ มีการปรับปรุง ถนนหนทางให้ครูและนักเรียนมีความสะดวกและคล่องตัวในการเดินทางไปโรงเรียน เป็นการยกระดับการเรียนการสอนในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองให้มีคุณภาพเท่าเทียมกับ ส่วนกลาง และเป็นการช่วยพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าตามไปด้วย การที่หน่วยงานต่าง ๆ ของ รัฐบาลได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น โครงการอีสานเขียว ทำให้สภาพความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมในชนบทดีขึ้น สังคมในชนบทกับสังคมในเมืองจึงคล้ายคลึงกันมากขึ้น อีกทั้งครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้มีโอกาสปฏิบัติ งานในหน้าที่ที่ตนเองถนัด ตรงกับความรู้ความสามารถ มีโอกาสที่จะก้าวหน้าในวิชาชีพครูผลศึกษา มีความรู้สึกพึงพอใจและรู้สึกมั่นคงในวิชาชีพเช่นเดียวกัน ทำให้ความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของ ครูผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองกับครูผลศึกษาในโรงเรียนนอกเขตอำเภอเมือง โดยส่วนรวมแล้วไม่แตกต่างกัน ดังผลการวิจัยที่ปรากฏ

4. ลักษณะและแหล่งที่ครูผลศึกษาต้องการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ พบว่า ครูผลศึกษา ต้องการเข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของสมาคมผู้ศึกษา ผลศึกษาและสันตนาการแห่ง ประเทศไทย มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ เข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของหน่วย

ศึกษานิเทศก์ประจำกรมพลศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นความสำคัญของการจัดประชุม อบรมหรือสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ และเชื่อว่าสามารถช่วยให้การปฏิบัติงานในวิชาชีพมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติที่ตรงกันและเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงต้องการที่จะได้รับการอบรมจากการจัดอบรมของสมาคมที่เป็นสถาบันวิชาชีพของตนเองมากที่สุด ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ สุกทัศน์ เหล่าทอง (2530 : จ) ที่พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 1 ต้องการการพัฒนาวิชาชีพโดยการเข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของสมาคมผู้ศึกษา พลศึกษา และสหภาพการแห่งประเทศไทย มากเป็นอันดับแรก

นอกจากนี้ ครูพลศึกษายังระบุถึงลักษณะและแหล่งที่ต้องการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วอีกได้แก่ เข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของภารกิจกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) เข้ารับการอบรมจากการจัดอบรมของสมาคมกีฬาต่าง ๆ สังเกตการณ์หรือดูงาน การจัดการแข่งขันกีฬาที่สำคัญ ๆ ระดับชาติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูพลศึกษาด้วยกัน ภายในชมรมครูพลศึกษาที่จัดตั้งขึ้นในทุกจังหวัดหรือทุกเขตการศึกษา ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับวิชาชีพครูพลศึกษาทั้งสิ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูพลศึกษาต้องการความเข้าใจที่ตรงกันเพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงานในวิชาชีพโดยเฉพาะทางด้านกีฬา

5. วิทยากรที่ครูพลศึกษาต้องการให้เป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาวิชาชีพ พบว่า ครูพลศึกษาต้องการวิทยากรชาวต่างประเทศที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน และวิทยากรที่เป็นศึกษานิเทศก์ประจำกรมพลศึกษา มากเป็นอันดับแรก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูพลศึกษาต้องการที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองโดยการเสาะแสวงหาความรู้ที่แปลกใหม่เพื่อที่จะนำมาคัดแปลงและปรับปรุงให้เกิดการพัฒนาทางด้านพลศึกษามากยิ่งขึ้น ครูพลศึกษาจึงต้องการวิทยากรที่มีความชำนาญเป็นชาวต่างประเทศมากเป็นอันดับแรก ในขณะที่เดียวกัน ครูพลศึกษาที่ยังต้องการวิทยากรที่เป็นศึกษานิเทศก์จากหน่วยงานระดับสูงของสถาบันวิชาชีพทั้งนี้ ก็เพื่อที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติเดียวกัน และเกิดความเข้าใจในวิชาชีพตรงกัน

นอกจากนี้ ครูพลศึกษายังระบุถึงวิทยากรที่ต้องการให้เป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจ นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้วอีก ได้แก่ วิทยากรจากภารกิจกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) วิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านภายในประเทศ วิทยากรจากสมาคมกีฬาต่าง ๆ และวิทยากรที่เป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ต้องใช้กิจกรรมกีฬาเป็นสื่อในการเรียนการสอน การเปลี่ยนแปลงกติกา กีฬาประเภทต่าง ๆ

เพื่อให้เหมาะสมกับบุคคลมีอยู่เสมอทำให้เกิดความสับสนสำหรับผู้ใช้คือครูพลศึกษาที่ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวไม่ทัน ครูพลศึกษาจึงระบุถึงความต้องการด้านวิทยากรดังกล่าว ทั้งนี้ก็เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของครูพลศึกษาจะได้รับความก้าวหน้า และทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอและประจำตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรเห็นความสำคัญและจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพตามแนวความต้องการของครูพลศึกษาทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านวิชาการด้านการสอน ด้านการใช้สถานที่ อุปกรณ์และวัสดุที่สมบูรณ์ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและบริการ ด้านทักษะและความสามารถทางกีฬา ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ
2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรส่งเสริมให้ครูพลศึกษามีโอกาสศึกษาเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น
3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรส่งเสริมให้ครูพลศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการและเข้าอบรมทางด้านพลศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และการเรียนการสอนทางด้านพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. สถาบันวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครูพลศึกษาควรจัดให้มีการฝึกอบรมตามแนวความต้องการของครูพลศึกษา เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาตลอดจนความก้าวหน้าของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษากับครูที่สอนวิชาอื่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ